

[Jørgen Estrup]

var et diskutabelt svar, hvilket vi som bekendt ikke mindst har fremhævet fra radikal side, men dog et svar, som i historiens bakspejl viste sig at indebære sikkerhedspolitisk stabilitet i Europa.

Nu er den kolde krig afsluttet og definitivt beseglet med de to Tysklandes forening. Pr. 1. april følger så Warszawapagtens formelle ophævelse. Dermed forsvinder konfrontationen mellem Øst og Vest i Europa.

Europa har endnu ikke fundet et fælles stabilitet sikkerhedspolitisk system, men det er ikke længere Øst-Vest-konflikten, der forhindrer det, og det er ikke denne konflikt, der kan begrunde NATO's fortsatte eksistens og aktivitet.

Det er en helt sædvanlig reaktion, at en organisation kigger efter nye arbejdsfelter, når dens hidtidige opgaver og arbejdsgrundlag ser ud til at forsvinde. Det gælder, hvad enten der er tale om bureaukrater, politikere eller militærfolk. Det er der ikke nødvendigvis noget galt i, men udpegningen af nye arbejdsopgaver må naturligvis ikke blive et mål i sig selv. Det er Danmarks opgave at sikre, at NATO tildeles arbejdsopgaver, som er i europæisk og i dansk sikkerheds interesse, hverken mere eller mindre.

Det er efter radikal opfattelse ikke i dansk interesse, at NATO indrettes på at imødegå trusler, som opstår uden for det område, som dækkes af den gensidige forsvarsforpligtelse. Det er efter vores opfattelse heller ikke i Europas interesse. Det ville give NATO en mulighed for og måske direkte en forpligtelse til at blande sig i de konflikter i den tredje verden, som man mener på den ene eller på den anden måde truer den rige industrialiserede verden. Med en sådan politibetjentfunktion ville man permanent løbe risikoen for at uddybe den ulmende konflikt mellem Nord og Syd.

Der er kun ét sted, hvor man kan løse de globale sikkerhedspolitiske problemer uden fare for at uddybe Nord-Syd-konflikten, og det er i FN. Det er det, vi bør arbejde på fra dansk side.

Hvilken rolle skal NATO så spille i fremtiden, og hvori består den af bl.a. hr. Sønderby fremhævede positive radikale NATO-holdning? Den består i, at NATO skal arbejde for realiseringen af et egentligt kollektivt europæisk sikkerhedssystem, således at Europa i fællesskab kan sikre en stabil udvikling, et system, sådan som det er forudset i Konferencen for

Sikkerhed og Samarbejde i Europa, altså CSCE, og som, hvad jeg gerne vil understrege, gør NATO overflødig, når dette er realiseret.

NATO skal bygge bro i en vanskelig overgangsperiode, fordi NATO-lændene som gruppe allerede er en del af CSCE-processen, fordi NATO sikrer båndet til USA, og fordi NATO's arbejdsopgaver i dag i modsætning til f.eks. Vestunionens ikke er i strid med de opgaver, som CSCE bør udføre i fremtiden. NATO har allerede i et vist omfang i forbindelse med Londondeklarationen sidste sommer erkendt en sådan forpligtelse til at arbejde for CSCE.

Men af samme grund skal vi naturligvis ikke udstyre NATO med »out of area-forpligtelser« eller andre opgaver, som det kommende kollektive europæiske sikkerhedssystem ikke bør have.

Det er på den baggrund, vi fra radikal side kan støtte den foreslåede dagsorden.

Glønborg (KRF):

Eftersom NATO-pagten nu er ca. 40 år gammel og der navnlig i det sidste par år er sket væsentlige ændringer i de forhold, der i sin tid var baggrund for dens tilblivelse, er der ikke noget som helst mærkeligt i, at man tager pagten op til revurdering. Debatten har længe været i gang uden for Tinget, og jeg vil ikke bebrejde SF, at man med forespørgslen bringer debatten ind i Tinget.

Jeg synes, at udenrigsministeren gav et velafbalanceret svar, som jeg gerne vil takke for, men jeg er lidt skuffet over, at tonen og indholdet i SF's indlæg var helt som sædvanlig.

I Kristeligt Folkeparti er vi, ligesom man er i SF, arge modstandere af det vanvittige spild af verdens ressourcer, som oprustningen har ført til, og vi vil være aktive deltagere i arbejdet for at få brugt så få kræfter som muligt på at opretholde militære styrker i verden. Vi vil i stedet have kræfterne brugt på produktion af fødevarer og daglige forbrugsgoder, på undervisning og forbedring af sundhedstilstanden og på kulturelle aktiviteter.

Min forståelse af historien siden anden verdenskrig giver mig den klare opfattelse, at NATO-samarbejdet ikke på noget tidspunkt har modvirket den målsætning, som jeg lige har beskrevet som fælles for Socialistisk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti. Jeg mener, at de hensynsløse våbenkræmmere ville have haft endnu